

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Leontievsky per. 4 – 125009 Moscow
Tel.: + 7 495 539 29 70

E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr
Website: <https://agora.mfa.gr>

Οικονομική Επισκόπηση Τουρκμενιστάν
Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εσωτερική αγορά

- ✦ *Ο διεθνής οίκος αξιολόγησης Fitch επιβεβαιώνει το Τουρκμενιστάν στο «B+» με θετικές προοπτικές*
- ✦ *Έναρξη λειτουργίας της πύλης σύμπραξης ΟΗΕ – Ιδιωτικού Τομέα*
- ✦ *Το Τουρκμενιστάν θα κατασκευάσει εργοστάσιο για την παραγωγή χαλύβδινων σωλήνων*
- ✦ *Τουρκμενιστάν έχει συσσωρεύσει εξαιρετικά μεγάλους όγκους νερού σε δεξαμενές*

Εξωτερική Αγορά – Επενδύσεις

- ✦ *Ο εμπορικός κύκλος εργασιών Τουρκμενιστάν - Ηνωμένου Βασιλείου την περίοδο 2022-2023*
- ✦ *Το Τουρκμενιστάν επεκτείνει τις ευκαιρίες διεθνών μεταφορών για ξένους μεταφορείς*
- ✦ *Νέες σιδηροδρομικές διαδρομές για την ενίσχυση του εμπορίου σε όλη την Ευρασία*
- ✦ *Ανάπτυξη συνεργασίας με τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα*
- ✦ *Ο εμπορικός κύκλος εργασιών Τουρκμενιστάν – Αφγανιστάν έφτασε 481 εκατ. \$ ΗΠΑ το 2023*
- ✦ *Ενίσχυση εμπορίου με το Ιράν*
- ✦ *Συνεργασία με την Ιαπωνία*
- ✦ *Συνεργασία με την γερμανική εταιρεία συμβούλων για την κατασκευή ιατρικού συγκροτήματος*
- ✦ *Εμπόριο με την Κίνα*
- ✦ *Ενίσχυση συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων*
- ✦ *Οι Ρωσικοί Σιδηρόδρομοι επεκτείνουν τη συνεργασία με το Τουρκμενιστάν στις μεταφορές*

Ενέργεια – Περιβάλλον

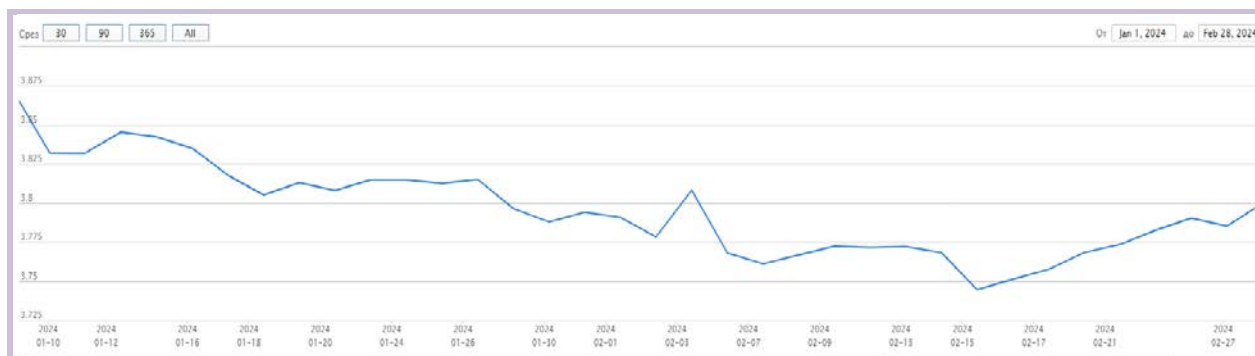
- ✦ *Νέα συμφωνία παροχής ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ Τουρκμενιστάν και Αφγανιστάν*
- ✦ *Διαπραγματεύσεις με το Αφγανιστάν για τη υποστήριξη του έργου TAPI*
- ✦ *Συνομιλίες με το Αζερμπαϊτζάν για την επανέναρξη ανταλλαγής φυσικού αερίου μέσω του Ιράν*
- ✦ *Συνεργασία με την μαλαισιανή εταιρεία Petronas*

[Σύμφωνα με διεθνείς οργανισμούς, τα δημοσιοποιούμενα στοιχεία από τις τουρκμενικές Αρχές, ή δημοσιεύματα, δεν φαίνεται να αντιστοιχούν στη μακροοικονομική πραγματικότητα. Διεθνείς Φορείς κάνουν λόγο μόνο για εκτιμήσεις, ενώ πολλές φορές δεν αναφέρονται στη χώρα, σε συγκριτικές μελέτες στατιστικών στοιχείων]

Τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία €/μανάτ

1 ευρώ = 3,87 μανάτ (30.12.2023)

Εξέλιξη της ισοτιμίας ευρώ / μανάτ στο διάστημα 01.11.2023 – 30.12.2023:

<https://currency-online.ru/EUR-TMT>

Εσωτερική αγορά

✦ Ο οίκος Fitch επιβεβαιώνει το Τουρκμενιστάν στο «B+» με θετικές προοπτικές

Ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch Ratings στην έκθεσή του επιβεβαίωσε τη Μακροπρόθεσμη Προεπιλεγμένη Βαθμολογία Εκδότη ξένου νομίσματος (IDR) του Τουρκμενιστάν στο «B+» με θετική προοπτική.

Θεμελιώδεις παράγοντες θετικής και αρνητικής αξιολόγησης:

- Η αξιολόγηση υποστηρίζεται από έναν πολύ ισχυρό ισολογισμό δημοσίου χρέους, τον υψηλότερο δείκτη καθαρών κρατικών συναλλαγματικών στοιχείων (SNFA) ως προς το ΑΕΠ, και το χαμηλότερο επίπεδο δημοσίου χρέους, μεταξύ των αντίστοιχων χωρών της κατηγορίας αξιολόγησης «B», το οποίο υποστηρίζεται από μια ισχυρή ενεργειακά οικονομία (τέταρτη θέση σε αποθέματα φ.αερίου στον κόσμο).
- Αυτοί οι παράγοντες αντισταθμίζονται από μια αδύναμη διακυβέρνηση, αντισυμβατικές και ασαφείς οικονομικές πολιτικές, ιδίως συναλλαγματικές, που αποθαρρύνουν τις ξένες επενδύσεις δύσκολο επιχειρηματικό περιβάλλον, υψηλή εξάρτηση από πρώτες ύλες και συγκέντρωση στις εξαγωγικές αγορές, παρά τις προσπάθειες διεύρυνσης των.
- Τα καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα του δημοσίου αυξήθηκαν κατά 6 ποσοστιαίες μονάδες, το 2023, στο 51,5% του ΑΕΠ. Ο Fitch εκτιμά ότι το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μειώθηκε κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες, στο 5,9% του ΑΕΠ, με πρόβλεψη περαιτέρω συρρίκνωσης στο 1,9%, το 2025, λόγω χαμηλότερων τιμών ενέργειας και ισχυρών εισαγωγών.
- Προβλήματα συναλλαγματικής πολιτικής: Παραμένει μια πολύ σημαντική απόκλιση μεταξύ της επίσημης συναλλαγματικής ισοτιμίας, η οποία έχει καθοριστεί στα 3,5 μανάτ προς \$1 ΗΠΑ από το 2015, και της συναλλαγματικής ισοτιμίας στην παράλληλη αγορά, η οποία φαίνεται να είναι γενικά σταθερή, σε επίπεδο πολύ χαμηλότερο, ως προς την αξία του εγχώριου νομίσματος, στα 19 μανάτ, από τα μέσα του 2022. Η υποχρεωτική απαίτηση πώλησης συναλλάγματος, για τις κρατικές επιχειρήσεις, παραμένει και η συναλλαγματική ισοτιμία στην παράλληλη αγορά βρίσκεται σε επίπεδο κοντά σε εκείνο των αρχών του 2020, παρά την αισθητή βελτίωση στη θέση της συναλλ. ρευστότητας.
- Ο όγκος εξαγωγών φυσικού αερίου (αντιπροσωπεύει τα δύο τρίτα των συνολικών εξαγωγών) μειώθηκε κατά 2,3% το 2023 και η παραγωγή φ.αερίου σύμφωνα με το Fitch θα παραμείνει γενικά σταθερή τη διετία 2024-2025 λόγω της περιορισμένης χωρητικότητας των αγωγών.
- Το πλεόνασμα του κρατικού προϋπολογισμού μειώθηκε κατά 0,4 π.μ., το 2023, στο 0,6% του ΑΕΠ, καθώς τα φορολογικά έσοδα μειώθηκαν κατά 2,2%, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης κατά 21% των εσόδων από φόρους φυσικών πόρων (οι εξαγωγές φυσικού αερίου γίνονται με μακροπρόθεσμες συμβάσεις που συχνά συνδέουν τα έσοδα με την τιμή του πετρελαίου). Οι δαπάνες αυξήθηκαν κατά 1,9% και οι κεφαλαιοποιήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό ανήλθαν στο 0,7% του ΑΕΠ. Η Fitch προβλέπει ότι το δημοσιονομικό πλεόνασμα θα μειωθεί στο 0,1% του ΑΕΠ, το 2024, και θα κινηθεί

σε έλλειμμα 0,5% το 2025, αντανακλώντας χαμηλότερες τιμές ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της πρόβλεψης της Fitch για πτώση της τιμής του πετρελαίου, κατά μέσο όρο 70 USD/βαρέλι το 2025) και μια μέτρια αύξηση σε κεφαλαιουχικές δαπάνες.

- ο Το δημόσιο χρέος μειώθηκε στο 4,3% του ΑΕΠ, στο τέλος του 2023, από 10%, στο τέλος του 2021, και ο Fitch προβλέπει την περαιτέρω μείωσή του στο 3,5%, στο τέλος του 2025. Το Ταμείο Σταθεροποίησης του Τουρκμενιστάν, εξ ολοκλήρου σε τοπικό νόμισμα, αυξήθηκε κατά 5,5 δις μανάτ το 2023, σε 32 δις μανάτ, εκ των οποίων τα 17,2 δις μανάτ (6,1% του ΑΕΠ) ήταν τα δημοσιονομικά αποθέματα που διατηρούνται στην κεντρική τράπεζα.
- ο Ο πληθωρισμός μειώθηκε στο 1,4% στο τέλος του 2023, από 3,0% στο τέλος του 2022 (21,1% στο τέλος του 2021). Ο πληθωρισμός μη τροφίμων ήταν μόλις 0,1%, λόγω της χαλάρωσης των διαταραχών της εφοδιαστικής αλυσίδας, της πτώσης των διεθνών τιμών πρώτων υλών και του συνεχούς ελέγχου των τιμών.

Πηγή: <https://www.fitchratings.com/entity/turkmenistan-80442248#ratings>

✦ Έναρξη λειτουργίας της πύλης σύμπραξης ΟΗΕ – Ιδιωτικού Τομέα

Στις 23 Φεβρουαρίου 2024, ξεκίνησε επίσημα η πύλη Σύμπραξης ΟΗΕ-Ιδιωτικού Τομέα. Η έναρξη λειτουργίας της σηματοδότησε μια προσπάθεια συνεργασίας μεταξύ των Ηνωμένων Εθνών, της ιδιωτικής βιομηχανίας και των βασικών ενδιαφερομένων μερών για την ιεράρχηση των εθνικών αναπτυξιακών στόχων της Ατζέντας 2030 και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Η πλατφόρμα θα διαδραματίσει ζωτικό ρόλο στη διαμόρφωση της αναπτυξιακής η/δ της χώρας και στην επίτευξη απτών αποτελεσμάτων, μέσω των τακτικών συναντήσεων των ενδιαφερομένων μερών.

Στην εκδήλωση παρουσίασης, συμμετείχαν αξιωματούχοι του ΟΗΕ, εκπρόσωποι της Ένωσης Βιομηχάνων και Επιχειρηματιών, επικεφαλής και στελέχη διπλωματικών Αντιπροσωπειών.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/02/26/turkmenistan-delayet-shag-k-ustoychivomu-razvitiyu-s-zapuskom-platformy-partnerstva-oon-i-chastnogo-sektora/>

✦ Το Τουρκμενιστάν θα κατασκευάσει εργοστάσιο για την παραγωγή χαλύβδινων σωλήνων

Ο Πρόεδρος Berdimuhamedov ενέκρινε σχέδια για την κατασκευή της σύγχρονης επιχείρησης παραγωγής χαλύβδινων σωλήνων. Η κατασκευή του εργοστασίου θα πραγματοποιηθεί με τη σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Η νέα επιχείρηση θα είναι η πρώτη στη χώρα που θα παράγει χαλυβδοσωλήνες, οι οποίοι χρησιμοποιούνται κυρίως για συστήματα αγωγών αερίου υψηλής πίεσης. Το 2018, το Τουρκμενιστάν είχε προμηθευτεί χαλύβδινους σωλήνες για την κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου TAPI, κόστους 40 εκατ. \$ ΗΠΑ, μέσω του Σαουδαραβικού Ταμείου Ανάπτυξης. Η κατασκευή της επιχείρησης αποτελεί μέρος της προσπάθειας του Τουρκμενιστάν να διαφοροποιήσει την οικονομία του, η οποία εξαρτάται υπερβολικά από τις εξαγωγές πρώτων υλών, ενώ μέρος της πολιτικής αυτής είναι η υποκατάσταση των εισαγωγών.

Πηγή: <https://business.com.tm/ru/post/11264/turkmenistan-planiruet-sozdat-novoe-predpriyatie-po-proizvodstvu-stalnyh-trub>

✦ Το Τουρκμενιστάν έχει συσσωρεύσει εξαιρετικά μεγάλους όγκους ύδατος σε δεξαμενές

Κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου και του χειμώνα, το Τουρκμενιστάν κατάφερε να συσσωρεύσει μεγάλους όγκους νερού σε δεξαμενές, οι οποίες στέγνωσαν σχεδόν εντελώς, την άνοιξη 2023. Η επιφάνεια (δείκτης μέτρησης) της δεξαμενής Kopetdag ξεπέρασε τα 40 τ.χλμ., ενώ η σχεδιαζόμενη έκταση ήταν 33 τ.χλμ.. Το καλοκαίρι του 2023, ο όγκος του νερού στη δεξαμενή έπεσε σε χαμηλά επίπεδα ρεκόρ, με επιφάνεια μόλις 15,6 τ.χλμ. Αυτό σημαίνει ότι η επιφάνεια του νερού έχει αυξηθεί κατά 2,6 φορές. Οι περισσότεροι από τους σχεδιαζόμενους όγκους νερού έχουν συσσωρευτεί στη δεξαμενή Khauzhan. Το Μάιο 2023 είχαν ανέλθει μόλις στο 36% (δεν εξηγείται από την εξοικονόμηση υδάτινων πόρων, αλλά από την αυξημένη άντληση νερού από τον ποταμό Amu Darya). Σύμφωνα με πληροφορίες, το Σεπτέμβριο 2023, η άντληση νερού ανήλθε σε πάνω από 2.100 εκατ. κ.μ. ή 44,5% της συνολικής άντλησης νερού του Amu Darya. Σε αντιπαράβολή, επιβαρύνοντας την κατάσταση, το γειτονικό Ουζμπεκιστάν αντιπροσώπευσε μόνο το 33,9% της άντλησης, παρά το ότι η κατά κεφαλήν κατανάλωση νερού στο Τουρκμενιστάν είναι αρκετές φορές υψηλότερη.

Πηγή: <https://meteojournal.ru/za-schyot-intensivnogo-nakopleniya-obem-vody-v-vodohranilishhah-karakumskogo-kanala-prevzoshel-proektnye-znacheniya/>

Εξωτερική Αγορά – Επενδύσεις

✦ **Ο εμπορικός κύκλος εργασιών Τουρκμενιστάν - Ηνωμένου Βασιλείου την περίοδο 2022-2023**

Ο όγκος εμπορίου Τουρκμενιστάν – Η.Β., για την περίοδο Οκτ. 2022 – Σεπτ. 2023 ανήλθε σε 66 εκατ. λίρες Αγγλίας, ποσοστό +43,5%, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους. Οι εξαγωγές από το Ηνωμένο Βασίλειο στο Τουρκμενιστάν ανήλθαν σε 49 εκατ. λίρες Αγγλίας και οι εισαγωγές από το Τουρκμενιστάν στο Ηνωμένο Βασίλειο αυξήθηκαν κατά 70 %, στις 17 εκατ. λίρες Αγγλίας. Τα χημικά προϊόντα, ο γενικός βιομηχανικός εξοπλισμός, τα αεροσκάφη και τα ηλεκτρικά είναι από τα κύρια προϊόντα που εξάγει το Ηνωμένο Βασίλειο στο Τουρκμενιστάν. Η χώρα εξάγει στο Ηνωμένο Βασίλειο ανόργανες χημικές ουσίες, μηχανικές γεννήτριες, γενικό βιομηχανικό εξοπλισμό, μεταλλεύματα μετάλλων και σκραπ.

Πηγή: <https://assets.publishing.service.gov.uk/media/65d4caad2ab2b30011759596/turkmenistan-trade-and-investment-factsheet-2024-02-22.pdf>

✦ **Το Τουρκμενιστάν επεκτείνει τις ευκαιρίες διεθνών μεταφορών για ξένους μεταφορείς**

Από τις 15 Ιανουαρίου 2024, η Υπηρεσία Επιθεώρησης Μεταφορών του Τουρκμενιστάν θα αρχίσει να εκδίδει άδειες σε αλλοδαπούς μεταφορείς να χρησιμοποιούν οχήματα εγγεγραμμένα στο Τουρκμενιστάν για διεθνείς μεταφορές. Τα τμήματα αδειών και ανάλυσης εγγράφων θα λειτουργήσουν στην περιοχή Ahal και στην πόλη Ashgabat. Σε άλλες περιοχές, η υπηρεσία αυτή θα παρέχεται από τα τμήματα οδικού ελέγχου. Οι Αρχές στα συνοριακά σημεία ελέγχου θα εξουσιοδοτηθούν επίσης να εκδίδουν άδειες για μεταφορείς από το Ουζμπεκιστάν, το Καζακιστάν και το Αζερμπαϊτζάν. Η νέα υπηρεσία θα δημιουργήσει πιο άνετες και αποτελεσματικές συνθήκες διενέργειας διεθνών μεταφορών.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/01/12/turkmen-transport-inspection-starts-issuing-permits-for-foreign-carriers-engaged-in-international-transportation-by-vehicles-registered-in-turkmenistan/>

✦ **Νέες σιδηροδρομικές διαδρομές για την ενίσχυση του εμπορίου σε όλη την Ευρασία**

Ο εθνικός σιδηροδρομικός μεταφορέας του Τουρκμενιστάν ξεκινά έργο υποδομών, με σκοπό τη διεύρυνση της γεωγραφικής του εμβέλειας, η οποία εκτείνεται από τις γειτονικές χώρες στην Τουρκία, την Κιργιζία και το Τατζικιστάν μέσω των αξόνων Ιράν-Τουρκμενιστάν-Ουζμπεκιστάν και Γεωργίας-Αζερμπαϊτζάν-Κασπίας-Τουρκμενιστάν-Ουζμπεκιστάν, μη εξαιρουμένου του υπό κατασκευή άξονα Ρωσίας-Περσικού Κόλπου-Ινδίας. Εν προκειμένω, η τ/Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών αποσκοπεί στη δημιουργία διεθνών εμπορευματικών μεταφορών, κατά μήκος μεγάλων διαδρόμων διέλευσης. Σκοπός η επιτάχυνση της παράδοσης φορτίων στις κατευθύνσεις ΒΝ, Ανατολής-Δύσης.

Σημείωμα: η διεύρυνση των σιδηροδρόμων του Τουρκμενιστάν απαιτεί σημαντικές επενδύσεις και δεν είναι σαφές πώς η τ/Κυβέρνηση σκοπεύει να καλύψει το κόστος. Οι Ρωσικοί Σιδηρόδρομοι εξέφρασαν πρόσφατα ενδιαφέρον για εντατικοποίηση συνεργασίας με τις τουρκμενικές Αρχές. Οι σιδηρόδρομοι του Τουρκμενιστάν θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο ανατολικό σκέλος του, υπό ανάπτυξη, διεθνούς διαδρόμου μεταφορών Βορρά-Νότου που δρομολογεί η Ρωσία (INSC).

Πηγή: <https://business.com.tm/post/11436/demiryollary-planiruet-rasshirit-geografiyu-ohvata-do-turcii-kyrgyzstana-i-tadzhikistana>

✦ **Ανάπτυξη συνεργασίας με τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα**

Η Dragon Oil Company, που ανήκει στην κυβέρνηση του Ντουμπάι, υπέγραψε Μνημόνιο Συνεννόησης με την State Concern Turkmennebit (Turkmen Oil). Η συμφωνία προβλέπει την επέκταση των επενδύσεων της Dragon Oil Company στον πολλά υποσχόμενο τομέα πετρελαίου και φυσικού αερίου του Τουρκμενιστάν, ο οποίος περιλαμβάνει τρία νέα κοιτάσματα πετρελαίου που βρίσκονται στο Block 19 εντός της τουρκμενικής ζώνης της Κασπίας Θάλασσας. Η εταιρεία επιδιώκει να ενισχύσει την παρουσία της μέσα από νέες επενδύσεις, που θα αντανακλούν θετικά και τις δύο πλευρές αφενός, ενισχύοντας τα έσοδα του κράτους, δημιουργώντας, παράλληλα, νέες θέσεις εργασίας, ειδικά επειδή η εταιρεία αριθμεί περισσότερους από 2.000 εργαζομένους μόνο στο Τουρκμενιστάν.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/01/08/dragon-oil-adds-three-new-fields-to-its-portfolio-of-assets-in-turkmenistan/>

- ✦ **Ο εμπορικός κύκλος εργασιών Τουρκμενιστάν – Αφγανιστάν έφτασε τα 481 εκατ. \$ ΗΠΑ το 2023**

Σύμφωνα με το Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου του Αφγανιστάν, ο όγκος εμπορίου μεταξύ των δύο χωρών έφτασε τα 481 εκατ. \$ ΗΠΑ το 2023. Τα βασικά εξαγωγίμα προϊόντα του Αφγανιστάν προς το Τουρκμενιστάν αφορούν μάρμαρο, αποξηραμένα φρούτα, πατάτες και αναψυκτικά, ενώ το Τουρκμενιστάν εξάγει κυρίως ηλεκτρική ενέργεια, πετρέλαιο και φυσικό αέριο.

Στόχος του τουρκμενικού Υπουργείου Εξωτερικών, το διμερές εμπόριο με το Αφγανιστάν να ανέλθει, έως το 2025, στο 1 δις \$ ΗΠΑ.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/01/12/afghanistan-and-turkmenistan-discuss-the-start-of-the-practical-implementation-of-the-tapi-gas-pipeline-project/>
- ✦ **Ενίσχυση εμπορίου με το Ιράν**

Στις 16 Ιανουαρίου 2024, έλαβαν χώρα συζητήσεις εκπροσώπων από το Τουρκμενιστάν και το Ιράν για την ενίσχυση του διμερούς εμπορίου. Η συνάντηση είχε στόχο τη βελτίωση της διασυνοριακής κυκλοφορίας μέσω των σημείων ελέγχου Artyk-Lotfabad. Οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν σε πολλούς βασικούς τομείς όπως η ενίσχυση των οδικών εμπορευματικών μεταφορών, η επέκταση του ωραρίου λειτουργίας των τελωνείων, η εξορθολογισμός των διαδικασιών έκδοσης θεωρήσεων για οδηγούς φορτηγών, η επίτευξη επιθεώρησης φορτίου για ελαχιστοποίηση του χρόνου αναμονής, η επιτάχυνση της μετακίνησης φορτίων, και η ανάγκη για επισκευές στο ιρανικό τμήμα του οδικού άξονα που συνδέει τους δύο τελωνειακούς σταθμούς. Η συνάντηση ολοκληρώθηκε, με συναίνεση σε όλα τα σημεία, επιδεικνύοντας κοινή επιθυμία για συνέχιση της διμερούς συνεργασίας.

Σημείωμα: Το Ιράν και το Τουρκμενιστάν, γειτονικές χώρες κατά μήκος της Κασπίας Θάλασσας, διαθέτουν χερσαία σύνορα μήκους 1.100 χιλιομέτρων. Το Τουρκμενιστάν διατηρεί τέσσερα συνοριακά σημεία ελέγχου με το Ιράν, που βρίσκονται στο Bajigiran, το Lotfabad, το IncheBurun και το Sarakhs.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/01/18/turkmen-iranian-border-meeting-seeks-to-bolster-trade-and-efficiency/>
- ✦ **Συνεργασία με την Ιαπωνία**

Το Τουρκμενιστάν και η Ιαπωνία, μετά την επίσκεψη εργασίας, στο Τόκιο, Αντιπροσωπείας του Τουρκμενιστάν, με επικεφαλής τον Υπουργό Εξωτερικών Rashid Meredon, οι δύο πλευρές κατέληξαν στην υπογραφή των ακόλουθων Συμφωνιών: α) Διακυβερνητικό Μνημόνιο για την Ενεργειακή Μετάβαση, (προβλέπει συνεργασία, αξιοποιώντας όλες τις διαθέσιμες πηγές ενέργειας και τεχνολογίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, υδρογόνο, αμμωνία, δέσμευση άνθρακα, χρήση και αποθήκευση και ανακύκλωση, αντίμετρα διαρροής μεθανίου και τεχνολογίες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής απόδοσης, και β) Μνημόνιο μεταξύ των Kawasaki Heavy Industries και Itochu Corporation με την Turkmenchemicals State Concern, το οποίο επικεντρώνεται στην πλήρη κατασκευή του δεύτερου συγκροτήματος του υπάρχοντος εργοστασίου παραγωγής βενζίνης, στο Akhal, και στην παροχή τεχνολογίας στο εργοστασίου ουρίας, στο Mary, στα ανατολικά.

Οι συνομιλίες με τους επικεφαλής του Ιαπωνικού Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου (JETRO) και Πρόεδρο και Εκτελεστικό Διευθυντή της Nippon Export and Investment Insurance Agency (NEXI) οδήγησαν σε συμφωνία για τη διοργάνωση κοινού Επιχειρηματικού Φόρουμ, το α' εξάμηνο 2024.

Ταυτόχρονα, οι Υπουργοί Εξωτερικών, Rashid Meredon και Yoko Kamikawa, συζήτησαν τη φιλοξενία της πρώτης Συνόδου Κορυφής του Διαλόγου «Κεντρική Ασία+Ιαπωνία».

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/01/23/japan-and-turkmenistan-deepen-energy-ties-with-cooperation-mous-focused-on-decarbonization-and-deep-gas-processing/>
- ✦ **Συνεργασία με τη γερμανική εταιρεία συμβούλων για την κατασκευή ιατρικού συγκροτήματος**

Η γερμανική συμβουλευτική εταιρεία Goetzpartners Emerging Markets GmbH κέρδισε διεθνή διαγωνισμό για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην κατασκευή ιατρικού συγκροτήματος (cluster) στην πόλη Arkadag, όπου θα παράγονται ιατρικά και φαρμακευτικά προϊόντα τόσο για την εγχώρια αγορά όσο και για εξαγωγές. Για την κατασκευή των εγκαταστάσεων, οι εμπλεκόμενες κρατικές εταιρείες του Τουρκμενιστάν χρησιμοποιούν, φιλικά προς το περιβάλλον, υλικά που πληρούν τα διεθνή πρότυπα ποιότητας.

Η Goetzpartners είναι μία από τις 10 πιο κερδοφόρες συμβουλευτικές εταιρείες στη Γερμανία. Μόνον την τελευταία δεκαετία, έχει ολοκληρώσει περισσότερες από 200 διεθνείς συναλλαγές συνολικής αξίας άνω

των 15 δις ευρώ και είναι μια από τις πιο επιτυχημένες εταιρείες στον τομέα των συγχωνεύσεων και εξαγορών μεσαίων επιχειρήσεων. 250 σύμβουλοι, σε 9 χώρες, βοηθούν επιτόπιους Φορείς στη λήψη αποφάσεων, σε όλους τους βασικούς οικονομικούς κλάδους.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/01/29/goetzpartners-german-consulting-company-to-help-build-medical-cluster-in-turkmenistan/>

✦ **Εμπόριο με την Κίνα**

Η στατιστική έκθεση 2023 της Κινεζικής Υπηρεσίας Τελωνείων αποκάλυψε ότι το Τουρκμενιστάν ήταν το μόνο κράτος της Κεντρικής Ασίας που παρουσίασε μείωση του όγκου εμπορίου με την Κίνα. Ο ετήσιος διμερής κύκλος εργασιών μειώθηκε κατά 5,2%, στα 10,6 δις \$ ΗΠΑ, σε σύγκριση με το 2022. Παρ' όλα αυτά και σε αντίθεση με τα αρνητικά εμπορικά ισοζύγια λοιπών χωρών της Κ.Ασίας, το εμπορικό ισοζύγιο του Τουρκμενιστάν ήταν θετικό λόγω των εξαγωγών φ.αερίου προς τη δεύτερη εθνική οικονομία του πλανήτη. Οι εξαγωγές του Τουρκμενιστάν προς την Κίνα, το 2023, ανήλθαν σε 9,6 δις \$ ΗΠΑ, σημειώνοντας μείωση 6,6% σε σχέση με το 2022, ενώ οι εξαγωγές της Κίνας προς το Τουρκμενιστάν σημείωσαν αύξηση 11,3%, σε σχέση με το 2022, στα 956,8 εκ. \$ ΗΠΑ.

Πηγές: <https://eurasianet.org/china-reports-robust-trade-growth-with-central-asian-states#:~:text=Turkmen%20exports%20to%20China%20accounted,over%20the%20previous%20year's%20figure.>

<https://turkmenportal.com/en/blog/73367/trade-turnover-between-turkmenistan-and-china-in-2023-amounted-to-more-than-10-billion-usd#:~:text=Economics-Trade%20turnover%20between%20Turkmenistan%20and%20China%20in%202023.more%20than%2010%20billion%20USD&text=The%20volume%20of%20mutual%20trade,the%20electronic%20publication%20Greater%20Asia.>

✦ **Ενίσχυση συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων**

Στις 29-30 Ιανουαρίου, το Τουρκμενιστάν μαζί με τις άλλες χώρες της Κ.Ασίας συμμετείχε στο Παγκόσμιο Φόρουμ Επενδυτών της Πύλης για τη Συνδεσιμότητα Μεταφορών ΕΕ-Κεντρικής Ασίας. Στο περιθώριο του Φόρουμ, η Αντιπροσωπεία του Τουρκμενιστάν πραγματοποίησε σειρά συναντήσεων. Η τουρκμ/πλευρά σημείωσε τις προσπάθειες για την ενίσχυση της συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ).

Σημείωμα: Κατά τη διάρκεια της 19^{ης} Υπουργικής Συνάντησης που είχε πραγματοποιηθεί στο Λουξεμβούργο, στις 23 Οκτωβρίου 2023, διερευνήθηκαν ευκαιρίες για συνεργασία της ΕΤΕπ με υψηλού επιπέδου αξιωματούχους της ΕΕ. Το θέμα προωθήθηκε και κατά την επίσκεψη, τον Ιανουάριο, στο Τουρκμενιστάν, του Αντιπροέδρου της Ευρ. Επιτροπής, Μαργαρίτη Σχινά. Προτάθηκε σχέδιο διμερούς συμφωνίας-πλαισίου και άλλα σχετικά θέματα, που αποσκοπούν στην επέκταση της εποικοδομητικής συνεργασίας, στην ενίσχυση των εμπορικών δεσμών και στην προσέλκυση ευρωπαϊκών κεφαλαίων για κύρια οικονομικά έργα στο Τουρκμενιστάν.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/02/05/turkmenistan-intends-to-strengthen-cooperation-with-the-european-investment-bank/>

✦ **Οι Ρωσικοί Σιδηρόδρομοι επεκτείνουν τη συνεργασία με το Τουρκμενιστάν στις μεταφορές**

Στις 30 Ιανουαρίου, η αντιπροσωπεία των Ρωσικών Σιδηροδρόμων πραγματοποίησε συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Υπηρεσίας Σιδηροδρόμων του Τουρκμενιστάν για να συζητήσουν τα αναπτυξιακά σχέδια του Τουρκμενιστάν για υποδομές μεταφορών και υλικοτεχνικής υποστήριξης και την τρέχουσα κατάσταση των ζωτικών διαδρομών διέλευσης. Η αντιπροσωπεία πραγματοποίησε επίσης επισκέψεις στη νέα πόλη Arkadag και στον σιδηροδρομικό σταθμό Sarakhs, στα σύνορα Τουρκμενιστάν-Ιράν και συζήτησαν την ανάπτυξη του Διαδρόμου Μεταφορών Βορρά-Νότου.

Επίσης, οι εκπρόσωποι των Ρωσικών Σιδηροδρόμων Logistics επισκέφτηκαν το Διεθνές Λιμάνι Turkmenbashi, για να εξερευνήσουν νέες διαδρομές εξαγωγών προς το Αφγανιστάν και το Ιράν. Οι συναντήσεις Ρώσων αξιωματούχων με εκπροσώπους των Turkmenbashi International Seaport, Turkmenrailways Agency, και του Transport and Logistics Center, επικεντρώθηκαν στο δυναμικό των αλυσίδων εφοδιασμού του Τουρκμενιστάν, στην καθιέρωση τακτικών αποστολών σιτηρών από τη Ρωσία στο Αφγανιστάν και στο Ιράν, μέσω του Τουρκμενιστάν, και στην κυκλοφορία εμπορευματοκιβωτίων μεταξύ των παρα-Κάσπιων λιμένων Astrakhan και Turkmenbashi.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/01/31/russian-railways-delegation-discusses-cooperation-with-turkmenistan/>, <https://www.newscentralasia.net/2024/02/01/russian-railways-eyes-turkmenbashi-port-for-afghanistan-and-iran-exports/>

Ενέργεια – Περιβάλλον

- ✦ **Νέα συμφωνία παροχής ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ Τουρκμενιστάν και Αφγανιστάν**
Την 1^η Ιανουαρίου 2024, ο Υπουργός Ενέργειας του Τουρκμενιστάν δέχθηκε στο Ασγκαμπάτ τον Δ/ντα Σύμβουλο της αφγανικής εταιρείας κοινής ωφελείας Da Afghanistan Breshna Sherkat (DABS). Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης, υπογράφηκε συμφωνία προμήθειας ηλ.ενέργειας, για το 2024, η οποία προβλέπει εξαγωγές, έως 1,8 δις κιλοβατώρες, στο Αφγανιστάν μέσω τεσσάρων αφγανικών περιοχών, κατά μήκος των τουρκμενο-αφγανικών συνόρων: Andkhoy, Aqinah, Badghis, Towrgondi. Ταυτόχρονα, η αφγανική πλευρά διαβεβαίωσε ότι η γραμμή μεταφοράς ηλ. ενέργειας 500 kV Sheberghan–Arghandai πρόκειται να ολοκληρωθεί σύντομα (εγκαινιάστηκε πρόσφατα και θα επιτρέψει την προμήθεια περισσότερης ηλ. ενέργειας από το Τουρκμενιστάν). Συζητήθηκε επίσης η κατασκευή του υποσταθμού Noorul Jihad στην επαρχία Heart (νοτιο-δυτικά στα τουρκμενο-αφγανικά σύνορα). Η σύμβαση για αυτό το έργο υπογράφηκε μεταξύ των εταιρειών Breshna και Turkmen Energo.
Πηγή: <https://gmic.gov.af/2024/01/01/new-electricity-purchase-agreement-signed-with-turkmenistan-for-2024/>
- ✦ **Διαπραγματεύσεις με το Αφγανιστάν για τη υποστήριξη του έργου TAPI**
Ο Υπουργός Ορυχείων και Πετρελαίου του Αφγανιστάν επανέλαβε την υποστήριξή του για το έργο του αγωγού φυσικού αερίου TAPI κατά τη διάρκεια πρόσφατης συνάντησης με τον επικεφαλής της TAPI Pipeline Company Ltd. Οι οικονομικοί αναλυτές προβλέπουν σημαντικά οφέλη από το TAPI (αυξημένα έσοδα και ευκαιρίες απασχόλησης) για το Αφγανιστάν. Ωστόσο, προειδοποιούν για παρατεταμένες καθυστερήσεις και περιφερειακό ανταγωνισμό, μην παραλείποντας την πιθανή απώλεια δισεκατομμυρίων σε επενδύσεις. Η Κυβέρνηση του Τουρκμενιστάν συνεχίζει να αποδίδει μεγάλη σημασία στο έργο TAPI. Σύμφωνα με πρόσφατες ειδήσεις, το Τουρκμενιστάν προτείνει να κατασκευάσει τον αγωγό TAPI μέχρι την αφγανική επαρχία Herat (στα τουρκμενο-αφγανικά σύνορα). Το τουρκμενικό τμήμα, μέχρι την εν λόγω επαρχία, φέρεται να είναι έτοιμο.
Πηγή: <https://tolonews.com/index.php/afghanistan-187478>
- ✦ **Συνομιλίες με το Αζερμπαϊτζάν για την επανέναρξη ανταλλαγής φυσικού αερίου μέσω του Ιράν**
Σύμφωνα με την Εθνική Εταιρεία Φυσικού Αερίου του Ιράν, το Τουρκμενιστάν και το Αζερμπαϊτζάν βρίσκονται σε συνομιλίες για την επίλυση ενός προσωρινού προβλήματος που έχει προκύψει στην ανταλλαγή του αερίου υδρογονάνθρακα, μέσω του Ιράν.
Σημείωμα: Το Νοέμβριο 2021, το Ιράν, το Τουρκμενιστάν και το Αζερμπαϊτζάν υπέγραψαν συμφωνία για την ανταλλαγή 5-6 εκατ. κ.μ. φ.αερίου/ημέρα. Σύμφωνα με τη συμφωνία, το Ιράν έλαβε φυσικό αέριο από το Τουρκμενιστάν και μετέφερε ισοδύναμο όγκο στο Αζερμπαϊτζάν. Με αυτόν τον τρόπο, το 2022, το Αζερμπαϊτζάν αγόρασε 0,9 εκατ. κ.μ. φ.α. από το Τουρκμενιστάν και, το 2023, 2,6 εκατ. κ.μ.. Η τριμερής συμφωνία βοήθησε επίσης το Ιράν να προμηθεύσει φυσικό αέριο στις βόρειες επαρχίες του, ειδικά το χειμώνα. Σύμφωνα με άλλες τουρκμενικές, μη κυβερνητικές πηγές, οι παραδόσεις φ.α. ανεστάλησαν, επειδή τα μέρη δεν κατάφεραν να συμφωνήσουν στους όρους εφοδιασμού, για το τρέχον έτος.
Πηγή: <https://en.irna.ir/news/85346227/Turkmenistan-Azerbaijan-in-talks-to-resume-gas-swap-via-Iran>
- ✦ **Συνεργασία με τη μαλαισιανή εταιρεία ενέργειας Petronas**
Στα τέλη Ιανουαρίου, στελέχη της μαλαισιανής εταιρείας πετρελαίου και φυσικού αερίου Petronas πραγματοποίησαν επίσκεψη στο Τουρκμενιστάν και συναντήθηκαν με τον Υπουργό Ενέργειας, τον Πρόεδρο της Turkmengas State Concern και τον Αντιπρόεδρο της τουρκμ/Κυβέρνησης αρμόδιο για το συγκρότημα καυσίμων και ενέργειας για να συζητήσουν τον εκσυγχρονισμό των υποδομών, την αύξηση της ικανότητας των συστημάτων παραγωγής και επεξεργασίας, και τη διαφοροποίηση των αξόνων μεταφοράς πετρελαίου και φυσικού αερίου.
Σημείωμα: Η Petronas δραστηριοποιείται στο Τουρκμενιστάν μέσω της θυγατρικής της PETRONAS, Carigali (Τουρκμενιστάν) Sdn. Bhd., συνολικής επένδυσης 11,4 δις \$ ΗΠΑ. Οι τουρκμ/Αρχές αποτιμούν την εταιρεία ως ένα μακροπρόθεσμο και αξιόπιστο εταίρο, με θετικό κοινωνικό αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία και με σημαντική συμβολή στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στο Τουρκμενιστάν. Ταυτόχρονα, έχει ενισχυθεί η αεροπορική σύνδεση μεταξύ Τουρκμενιστάν-Μαλαισίας, καθώς από τις

15 Φεβρουαρίου τ.ε., η Turkmenistan Airlines εκτελεί απευθείας πτήσεις, δύο φορές την εβδομάδα, προς την Κουάλα Λουμπόρ.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/01/30/malaysian-petronas-and-the-leadership-of-the-fuel-and-energy-complex-of-turkmenistan-discuss-further-development-of-partnership/>

Κύριες διεθνείς εκθέσεις στο Τουρκμενιστάν κατά το προσεχές διάστημα

3rd International exhibition of modern food technologies “Agro-Pak Turkmenistan” and “Turkmen Food”

Date of Exhibition: 15.05.2024 - 17.05.2024

Turkmenistan, Ashgabat city, Chandybil Avenue, 143

Web: <https://www.cci.gov.tm/turkmen-exhibition-show/56>

3rd Investment Forum and Exhibition “Turkmenistan is open”

Date of Exhibition: 26.06.2024 - 27.06.2024

Turkmenbashi city, Balkan velayat, National tourist zone “Avaza”

Web: <https://cci.gov.tm/turkmen-exhibition-show/53>

Επίσης παρατίθεται ηλ.σύνδεσμος του Επιμελητηρίου Εμπορίου και Βιομηχανίας του Τουρκμενιστάν, με αναφορά σε επερχόμενες διεθνείς εκθέσεις: https://www.cci.gov.tm/turkmen_exhibition

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ / ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Μόσχας, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-moscow@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσης τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης, καθώς και από ενημέρωση από το οικείο Γραφείο Ευρ. Αντιπροσωπείας. Το Γραφείο ΟΕΥ τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.